

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 90 Lei
Pe jumătate 45 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Alba-de-jos

Director: **Alexandru Lupeanu-Melin**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 4 Lei
a doua și a treia oră 2 Lei.

Legea strămoșească a Românilor.

Spicuri din cartea apărută de curând la Lugoj a Sf. sale Părintelui

GHEORGHE MAIOR

paroh în Șcitiu și protopop al Murășului.

Toți istoricii români de seamă în timpurile mai noi, ne arată, că Români au fost la început creștini catolici, numai mai târziu, în veacul al IX-lea, prin siluire din partea Bulgarilor, au trecut la ritul oriental și s'au rupt de Roma.

Când împăratul Traian ne-a adus pe plaiurile acestea, între ostașii lui erau mulți creștini; apoi creștinismul s'a răspândit tot mai mult între Romanii din Dacia. Când s'a plămădit poporul românesc, mărturisia credința lui Hristos, laudând pe Dumnezeu în limba latină și supus fiind Papei dela Roma. Terminologia creștină de origine latină în limba română cu caracterul ei vechiu, este cea mai sigură probă, că Români sunt creștini din timpul roman: ei sunt creștini și la sudul Dunării și în Dacia, din perioada romană a bisericii creștine din provinciile dunărene cu limba biserică latină (a ritului latin) și cu organizație dependentă de Scaunul dela Roma" (*Dimitrie Onciul*, vestit istoric român). „Romanismul și creștinismul nostru sunt născute și crescute în chip firesc: încet și trainic în Dacia lui Traian... Dacă însă Romanismul și Creștinismul nostru s'au putut astfel desvolta, cauza este, că noi am putut trăi până în veacul al VII-lea în continuitate trupească și sufletească cu patria noastră mamă..." (*Vasile Pârvan*, alt mare istoric al neamului nostru). „In biserica românească, supusă scaunului patriarhului din Roma, a dominat până către sfârșitul veacului al IX-lea limba latină". (*Ștefan Meteș*, preot ortodox, tânăr istoric cu nume).

Dupăce Români fuseseră atâta vreme cu ritul și limba latină, a trebuit desigur mare silă, ca să se lapede de limba strămoșească, să primească ritul și limba slavă. Această silă s'a făcut

din partea Bulgarilor, asupra noastră. Nu cunoaștem toate amănuntele, nu cunoaștem lupta, ce au dus-o strămoșii noștri pentru limbă și lege. Grozăvia mijloacelor, cu care s'a luptat, ni-o arată o singură dovadă, ce ni-a rămas: împăratul bulgar Asan dupăce a poruncit Românilor, să lapede legea romană și să nu mai citească în biserici în limba romană, ci în cea bulgărească; a dat ordin, ca popilor ce vor ceti în limba romană, să li-se taie limbile. Și așa deci au primit Români legea neunită și au început să cetească bulgărește!

Binefacerile Unirii

Biserica ortodoxă a Românilor din Ardeal ajunsese cu totul în robia Calvinilor, aceștia erau pe cale de-a calviniza și apoi a maghiariza pe Români. Iar în părțile ungurene și în Banat, Sârbii erau pe cale de a ne înghiți: episcopii erau sârbi, în biserici se cânta, în școli se învăța sârbește.

Ca se scape de jugul Calvinismului și ca se-și ușureze soarta, Români din Ardeal la 1698 s'au hotărât a se întoarce la unirea cu Maica Roma. Aceasta hotărâre au desăvârșit-o în o mare adunare ținută la anul 1700 la Alba-Iulia. În aceea Alba-Iulia, în care Mihai Viteazul a înfăptuit prima dată unirea tuturor Românilor, în care la 1918 s'a înfăptuit vecinica noastră desrobire politică, în aceea s'a făcut desrobirea sufletească a credinței românești, acum 224 ani!

Prin unirea dela 1700 neamul nostru s'a întors dela moarte la viață!

Mult s'a scris despre urmările bune ale Unirii la Români, dacă am sta să le adunăm toate, ar trebui să dăm nu o mică cărticică, cum e aceasta, ci una de tot mare. Amintim numai pe scurt, că prin Unire am ajuns la deșteptarea națională, cei trei luceaferi ai Bisericii și ai neamului: Samuil Clein, Gheorghe Șincai și Petru Maior au eluat drepturile poporului român. Episcopii Petru Pavel Aron, Bob, Vancea, Vulcan și Mihail Pavel înfințează școlile naționale românești din Blaj, Beiuș, Oradea-mare. Din Blaj pornesc cercetătorii limbei române. În 1848 de pe Câmpia Libertății se proclamă ființă etnică a neamului românesc. Reamintim scriitor *Ioan Eliade Radulescu* despre deschiderea în 1754 a școlilor din Blaj scrie: „De aici a răsărit

soarele Românilor! Ziaristica română iarăși prin Unire — prin *Barțiu* și *Jacob Mureșanu* a luat ființă: filologia clasică română prin *Timoteiu Cipariu*. Episcopul *Inocențiu Micu Clain* a început lupta pentru drepturile Românilor în Ardeal și a murit în surghiun pentru aceste drepturi.

Scuturătorul de lanțuri...

Biserica Unită ni-a dat pe *Andrei Mureșian*, care a vărsat în „*Deșteaptă-te Române*” toate durerile și aspirațiunile neamului românesc. Solii ieșiți din școlile Blajului — au propagat în Moldova și Muntenia, în contra grecoteilor. — naționalismul românesc. Brașovenii din Blaj au căpătat pe cei dintâi învățători ai lor, pe clericii uniți *Barțiu* și *Mureșan*.

Frâncu, iarăș un fiu al Blajului, a alergat din sat în sat în Munții Apuseni de-a adunat capitalul pentru gimnaziul din Brad. Seminarul unit român pentru tinerii școalelor medii din 1792, gimnaziul din Beiuș din 1827 — în care și-a făcut studiile atâția ortodoksi, — preparandia română unită și școala de aplicare pentru dascălii români la Oradea-mare din 1844, tot atâtea foculare de cultură națională românească!

Pumnul, redeșteptătorul Bucovinei, și toți acei bărbați neumărați, cari au vestit și propovăduit în Muntenia și Moldova ideea românismului și au ajutat cu brațele lor ridicarea mărețului edificiu al culturii române, — iarăș au fost apostolii neamului ieșiți din educația Bisericii unite.

De aceea oamenii luminați, fie profesori, fie chiar dascăli la Arad, nu hulesc Unirea, ci o preamăresc, ca pe cel mai de seamă eveniment în istoria neamului nostru. Iată pentruce în anul 1920, cu ocaziunea hirotonirii și instalării I. P. S. Sale actualului Mitropolit unit *Dr. V. Suci*, *A. S. Prințul Carol* venind la Blaj, El, Principele moștenitor, în preafrumoasa vorbire, ce a ținut în catedrala Blajului, a putut se vorbească despre marile *binefaceri culturale*, venite neamului românesc din partea bisericii unite, binefaceri pe cari Români „nu le vor uita nici odată?” „Cu adâncă evlavie” *Alteța Sa* a ținut să se închine amintirii marilor bărbați ai Blajului, spunând noului Mitropolit: „Inalt Preasfinției Tale îi rămâne sarcina de-a păstra și de-a desvolta până în cele mai tainice colțuri ale sufletului poporului credincios, această bazată și sfântă moștenire”.

Iată pentru ce noua Constituție a țării declară biserica Unită de biserică națională! Iată pentru ce unirea e fala și mândria trecutului, nădejdea viitorului nostru! La ea vom ținea cu tărie, ca la sufletul nostru și pretindem ca precum alții au dreptul la credința lor, așa și noi să avem dreptul la scumpa noastră credință strămoșească, de care niciodată nu ne vom despărți, cerul de ar cădea asupra noastră!

Grăunțe sufletești.

Păcatul Măniei.

Mănios este cel ce se iritează și se năcăjește pentru un lucru care nu-i place, având dorul de a-și răsbuna. Măniosul în clipita mâniei nu mai este om ci fiară sălbatecă: își încrețește fruntea, își întoarce ochii, îngălbinește, scărănește din dinți, sbiară, dă din mâni și din picioare, așa că dacă s'ar uita în oglindă nu s'ar mai recunoaște. E plin de răsbunare nu numai față de oameni, ci și față de animale, așa că e vai de capul tuturor celor ce-i ies în cale.

Mânia este păcat și încă mare și de moarte, afară de cazul când este dreaptă, cum a fost a Mântuitorului, când a scos pe vânzătorii de boi și oi și porumbi și pe schimbătorii de bani din biserică, ori a lui Moisa, când a văzut, venind de pe muntele Sinai, că jidovii se închină vițelului de aur.

Chiar și dacă n'ar fi păcat, noi ar trebui să ne ferim de mânie, pentru că ne strică sănătatea, ne întunecă mintea, ne face să făptuim multe nedreptăți și ne indușmănește cu oamenii.

Omul mănios mai întâi îngălbinește, pentru că îndatăce se mânie cineva, se varsă veninul din fiere în sânge. De aceea unii oameni au și căpătat gălbănire din mânie, iar pe alții i-a lovit guta sau damblaua. Asemenea este omul mănios albinei, care îndatăce împunge pe cineva, își pierde acul și moare. Așa și măniosul mai mult își strică și-și decât altora.

O altă urmare a mâniei este întunecarea minții. Încă marele filosof al Grecilor de demult Aristotel spunea, că precum strică și întunecă fumul ochii, tot așa întunecă și mânia mintea. De aceea măniosul nu știe ce face și asemenea este unui om beat sau unui nebun.

Și câte nedreptăți nu s'au făcut din mânie! Câte nedreptăți și pagube! Mânia asemenea este unui râu ieșit din alvie ori unei rupei de nor, care prăpădește tot ce-i vine în cale. Iară într-o privință măniosul este mai rău chiar și decât o fiară sălbatecă, fiindcă un leu, oricât ar fi el de mănios, se imblânzește când se vede în fața unui seamăn de al său, tot asemenea și pasările răpitoare, pe când măniosul își răsbună tocmai asupra semenilor săi.

Mânia ne indușmănește cu oamenii, pentru că tot omul se ferește din calea celor mănioși, precum se ferește din calea unui câne turbat. Sfântul Ioan Gurădeaur zice, că e mai ușor să trăiești împreună cu fiarele sălbatece decât cu omul mănios, pentru că fiarele, oricât de sălbatece ar fi ele, se pot imblânzi, omul mănios însă niciodată.

Dacă mânia nu ne strică numai în lumea aceasta, ci și în care va să vină, pentru că zice Mântuitorul la sf. evang. Mateiu: „*Iară eu zic vouă, că tot cel ce se mânie pe frațele său în deșert, vinovat va fi judecării*“ (5, 22).

Omul mănios se poate scăpa de păcatul său, numai în cazul dacă-și propune tare, că în mânie nici nu va făptui nimica. Înțeleptul Athenodor l-a sfătuit pe August împăratul romanilor, ca de câte ori să mănie, să zică alfabetul, adică cele 24 litere. Un alt filosof păgân, Clinias avea obiceiul să cânte o cântare frumoasă, de câte ori se mânia. Sfântul apostol Iacob zice: „*Dreptaceea, frații mei cei iubiți, să fie tot omul grabnic a auzi și săbovnic a grăi, săbovnic a se mânia*“ (1, 19).

O altă armă împotriva mâniei este rugăciunea. Pilda cea mai bună în privința aceasta ni-o dau apostolii, cari aflându-se pe mare și amenințați fiind de valuri, s'au întors numai decât spre Mântuitorul strigând: „*Doamne mântuește-ne că perim*“. Iată pentru ce e bine

dacă omul mănios se dedă cu rugăciunea. Mai este apoi un mijloc tot pe atât de bun: să ne gândim adecă, de câte ori suntem cuprinși de mânie, la blândeța Mântuitorului.

Intrucât am fi făcut apoi cuiva vre-o pagubă sau vre-o nedreptate în mânia noastră, să ne nizuim a-l împăca și a aduce paguba sau nedreptatea la cale. Altfel ne facem vinovați de mai multe păcate deodată.

Părintele Iuliu.

10 Maiu în Blaj.

— Steagul dela 10/23 Maiu 1913 iarăș a apărut pe Catedrala din Blaj. — O amintire măreață. —

Cea mai mare sărbătoare națională a Neamului nostru, ziua de 10 Maiu vechiu, care ne aduce aminte de atâtea fapte mărețe din istoria țării, ca liberarea deplină de sub stăpânirea Turcilor și încoronarea celui dintâi rege al României, — a fost serbată la Blaj cu toată însuflețirea. Orașul s'a împodobit încă din zori de zi cu mândre steaguri treicolore și au rămas închise ziua întreagă toate prăvăliile. Alături de steagurile celea mari din turnurile catedralei, bravii noștri școlari s'au îngrijit să fălăie măreț în vânt și un al treilea drapel albastru-galben-roșu, pe care cu mari slove albe era scris:

10/23 Maiu 1914.

Drapelul acesta amintea așa de frumos steagul pe care chiar înainte cu 10 ani, l-au pus școlarii de atunci, arătând nădejdiile Blajului în înfăptuirea visului național. Steagul acela a fost atunci târît de jandarmi prin pravul ulițelor, iar școlarii cari l-au pus au trebuit să treacă munții la sânul mamei dorite. Și toți au devenit ofițeri luptând cu bărbăție la Mărăști și la Oituz în oastea Regelui românesc. Unii au și murit moarte vitejească, iar doi sunt și azi ostași bravi ai țării noastre scumpe.

Școlarii de azi nu au uitat să lipească pe ușa turnului din stânga al catedralei nici hârtia cea vestită, de care s'au înspăimântat așa de tare în 1914 jandarmii lui Tisza, căci se spunea într'ansa:

Grijiți, în turn e bombă...!

Și cine se atinge de steag va muri.

Nici n'au îndrăznit călăii să se urce în turn, ci au silit cu baioneta pe-un biet nenorocit să coboare frumosul drapel treicolor, la vederea căruia Românii lacrimau de bucurie, iar Ungurii turbau...

Atunci un steag românesc a cutremurat Ungaria întreagă, azi el, fălăind în turnul Catedralei, ne umple de mândrie, căci mica revoluție ce s'a născut în Blaj în jurul aceluși steag a fost ca un început norocos al marelui războiu pentru unirea Ardealului cu Țara mamă. Binecuvântată fie amintirea acelei zile mărețe. Și veșnică recunoștință școlarilor Blajului că au pus acel steag prevestitor de bine...!

Deci, noi blăjenii, sărbătorim la 10/23 Maiu, nu numai încoronarea celui dintâi rege românesc și independența, ci și bravura dela 1914 a școlarilor noștri, vrednici urmași ai tribunilor dela 1848!

Serbarea școlară.

În ziua de Vineri, după liturghia slujită cu pompă mare, în sala de gimnastică a Liceului de băieți s'a dat o serbare școlară cu frumoase coruri patriotice și cu declamări, între cari a fost conferența inimoasă a d-lui profesor Grigorie Pădurean, care ne-a arătat însemnătatea zilei. Serbarea a câștigat mult în frumusețea și în măreție prin declamările scriitorului Mircea Rădulescu și ale d-nei Maria Giurgea dela Teatrul Național din București, cari s'au nimerit să fie în ziua aceea la Blaj. După serbarea școlară a fost manifestație patriotică pe străzi, după care

toată școlăria împreună cu profesorii s'au fălășat la castelul mitropolitan, rugând pe Sf. Sa să trimită M. Sale Regelui o telegramă de omagiu și de neclintită credință către Înalt Preasfinția Sa Păr. Mitropolit Vasile a fost primit că va trimite cu cea mai mare bucurie grama dorită. A urmat apoi defilarea școlară și serbarea s'a încheiat în elan de avântate tece naționale.

Șezătoare literar

Spre seară publicul blăjan și școlarii adunat cu bucurie în sala de gimnastică, unde dnii Alfred Moșoiu, Mircea Rădulescu și Al. dru Lupeanu-Melin, membrii ai »Societății Scriitorilor Români« au cetit bucăți alese din lucrările lor, iar d-na Giurgea dela Teatrul Național a spus într-o fermecătoare limbă românească poezii ca »Miorița« de Alexandri și alte cântecuri de Coșbuc. Blăjenii au răsplătit cu furtive aplause pe scriitorii și pe d-na Giurgea, cea măiestră talmăcitoare a poeziilor românești.

Am avut un frumos 10 Maiu și cu atât rat înălțător de suflete!

Cum stă Lumea și Țara

„Asociația“ la București

»Asociațiunea pentru cultura și literatura poporului român« din Ardeal a fost invitată de societatea soră dela București a »Caselor naționale« să vină cu reprezentanți din întreg Ardealul și Băna pentru câteva zile, să-i aibă oaspeți și să bineveniți la București, în capitala Măniei Mari.

La București se pregătește o primă foarte caldă »Asociației« din Ardeal. Comitetul de primire dela București hotărât, că la primirea dela Ateneu și celelalte serbătoriri să fie reprezentanți dela toate societățile culturale și naționale din București.

La primirea oaspeților din Ardeal, sosirea lor în gara Bucureștilor îi va întâmpina trimisul primăriei, însoțit de reprezentanții tuturor societăților, cari au primit în Ardeal de către »Asociație« felurite prilejuri, între cari și vestitul »Carmen« dela București.

În ziua de 31 Maiu se va face primirea serbătorească dela Ateneu, unde vor rosti cuvântări sărbătorești în cinstea oaspeților ardeleni. În tot timpul acestei serbări va cânta orchestra »Filarmonică« cea mai vestită din București și corul »Cântarea României«.

În ziua de 3 Iunie (la ziua sf. Constantin și Elena) oaspeții vor vizita Valea de munte și comuna Breaza unde se pregătesc mari serbări populare, la cari vor lua parte toate satele din împrejurimi, cari, reprezentând icoane din trecutul neamului și călăreți, șezători și multe altele icoane frumoase din viața satelor fraților noștri din vechiul regat.

În 4 Iunie »Asociația« se va reîntoarce acasă, în Ardeal, după ce a trăit câteva zile — clipe de cea mai aleasă sărbătoare sufletească și frăție românească.

Primirea M. S. Regelui în capitală.

Săptămâna trecută a sosit în țară M. S. Regele din călătoria făcută în străinătate, făcându-i-se o primire strălucită în București.

Pe peronul gării au așteptat toți miniștrii, generalii, diplomații, fruntașii politici și reprezentanții autorităților.

Trenul regal a sosit în București, Marți în 20 Maiu la ora 10 a. m. M. S. Regele a coborât din tren însoțit de primul ministru Brătianu și toți însoțitorii săi. M. S. Regele, foarte vesel, a povestit mai bine de un sfert de ceas cu cei de față la gară. S'a format apoi un uriaș convoiu serbătoresc, care a însoțit pe M. S. Regele până la palatul regal.

Intreagă populația Bucureștilor a salutat cu multă bucurie sosirea în țară a M. S. Regelui. La gară M. S. Regele a mulțumit reprezentanților țărilor streine pentru primirea călduroasă ce i-s'a făcut în călătoria sa din streinătate de către țările pretine și aliate.

M. Sa Regele s'a arătat foarte mulțumit de roadele călătoriei făcute în străinătate.

De-ale politice.

Reîntorcându-se M. S. Regele din străinătate, s'a redeschis din nou și Parlamentul. Viața politică a început să frământă din nou partidele politice. Partidele din opoziție se organizează, țin întruniri și adunări, altele caută tovarășii în nădejdea, că încurând partidul liberal va trebui să plece dela guvern. Dl Iorga s'a întovărășit cu fostul ministru Argetoianu, iar Partidul Țărănesc se unește cu Partidul Național formând un partid nou, cel mai puternic și mai de seamă partid din opoziție care va fi în stare să se măsoare în puteri oricând cu partidul liberal. Săptămâna viitoare va aduce mari schimbări în viața politică a țării, — așa spun gazetele politice din București.

Cercetașii Blajului defilează în fața Majestății Sale Regelui.

Dintre multele scoli cari au vizitat Blajul chiar și în mai multe rânduri, liceul de băieți „Mihaiu Viteazul“ dela București a ținut să fie mulțumitor Blajului. Dl profesor Petre P. Haneș adevărat cerut voie înaltpreasfințitului Mitropolit Vasile, ca 40 de elevi din Blaj să fie oaspeții elevilor dela liceul „Mihaiu Viteazul“ din București pe ziua de 10 Maiu.

Înaltpreasfințitul a primit cu bucurie învitarea și astfel cei mai buni 40 de elevi din clasele V, VI, VII și VIII ai liceului din Blaj au și plecat Miercuri noaptea sub conducerea celor trei profesori la București. Primiți și găzduiți foarte bine de către profesorii și elevii din București, băieții au vizitat tot ce s'a putut în cele trei zile cât au stat la București, aducând cele mai frumoase amintiri din capitala țării.

Ceace a fost însă o fală pentru Blaj, este faptul, că 20 de elevi, îmbrăcați în haine de cercetași, au avut fericirea să defileze în fața Majestății Sale Regelui, a Altețelor Lor Regale, prințul Carol și principesa Elena, și a tuturor generalilor din București în ziua de 10 Maiu. Majestatea Sa și Altețele Lor au primit defilarea călare. Înainte mergea dl general Holban, comandantul păzării militare, urmat de statul major al corpului II. de armată, apoi muzicile militare de infanterie și a grănicerilor, echipele de cercetași ai cohorții „Păstorul Bucur“, și după ei cohorta cercetașilor „Simeon Bărnuțiu“ din Blaj, sub conducerea profesorului Dr. Coriolan Suciu. După cercetașii Blajului au urmat ofițerii și în sfârșit trupele.

Elevii Blajului pot fi mândri, că au avut fericirea să defileze înaintea celui mai mare căpitan al țării, înaintea Regelui țărănilor.

De prin satele noastre.

Impresii dela o reprezentație populară.

În comuna Mărgineni (jud. Făgăraș) am asistat în seara zilei de 28 Aprilie (a doua zi de Paști) la o frumoasă serată artistico-populară, aranjată de Caminul cultural „Baron David Ursu de Mărgineni“. E o dovadă, că acest cămin înființat de neobositul preot Valeriu Crișan, sub a cărui conducere e și azi, își înțelege menirea, ne mărghinindu-se numai la cultivarea membrilor înscriși, ci împărtășește de binefacerile activității sale culturale pe toți fiii comunei. El merită deci sprijinul tuturor oamenilor de bine.

Serata a fost mai mult decât reușită. Diletanții aleși aproape toți dintre săteni, și-au interpretat rolurile atât de bine, încât au întrecut orice așteptare; ceace aduce însă multă laudă d-nei și d-lui Crișan este faptul că n'au pregetat nici o osteneală în instruirea lor. Reprezentația s'a deschis la ora 9 prin piesa „Militărește“ în fața câtorva intelectuali și a unui mare număr de săteni, încât abia-i mai încăpea sala destul de spațioasă a școlii locale. Și așteptările tuturor au fost satisfăcute. D-na Crișan în „Olga“ ne-a redat cu foarte multă naturalitate acest rol. De asemenea în Natalia Popa s'a reoglindit destul de bine „Elena“ mai puțin sfioasă în dragostea ei pentru E. Lungu după moartea primului ei bărbat. În „Alec“ T. Grancea ne-a redat cu destul succes bună-tatea bătrânului colonel precum și revolta lui împotriva ziaristilor. A. Ursu în ordonanța colonelului a produs mult haz, prin milităreasca îndeplinire a ordinelor date. Tot atât de bine au fost și V. Popa și I. Judele, primul în Ilarie alesul Olgei, al doilea în Lungu, iubitul Elenei.

A urmat apoi „Hercu Bocegiul“ de Alexandri, predată de dl Antone Comșia c'un adevărat joc de artist. Nu cred că acest tip de ovreu rătăcitor s'ar putea preda cu mai mult succes, decum l-a predat dl Comșia. Vorba, și gesturile sale, în care s'a reflectat pe deplin caracterul de fricos și ghieșeftar lingușitor al jidanului, au făcut să răsune în continu sala de râsete unanime.

Atmosfera era încă plină de veselia produsă de jocul minunat al dlui Comșia, când cortina s'a dat la o parte, pentru a urma reprezentația „Divorțului“, piesă în 2 acte după Caragiale. Cu toată greutatea de interpretare a acestei-piese, ea a fost redată cu foarte mult succes. Carolina Judele „Târșita“ a redat cu multă fidelitate vorbirea și ținuta ridicolă, pentru a fi la modă a mahalagioaicelor. În V. Popa cu rolul lui Petcu am văzut într'adevăr pe omul fără multe gânduri, nepreocupat decât de momentul de față. A plăcut mult G. Ursu redând foarte fidel pe „Lae“, feciorul Târșitei, cu firea lui de o naivitate comică. Multă laudă merită și V. Șendruc și Elena Fulicea, în Ioniță avocatul și Acrivita, fiica lui Petcu.

Reprezentația s'a încheiat prin hazlia piesă „Țiganul la vânat“ de E. Suciu, lăsându-i pe toți deplin satisfăcuți. A. Judele a interpretat cum nu se putea mai bine firea extrem de fricoasă și făuritoare de visuri mari a țiganului. Tot astfel C. Judele în „Șofronia“ a făcut să vedem pe țigancă mai isteată ceva dar tot așa de naivă. Mult m'a uimit jocul isteț al băteului Gh. Lie în Lăică, redându-l cu multă îndrăzneală. Râsetele în tot decursul piesei n'au mai conținut. După reprezentație a urmat dans până'n zori. Reușita atât morală cât și materială a fost deplină. Nu pot decât recomanda dlui președinte al Caminului Valeriu Crișan, să continue mai departe pe calea începută.

Un participant.

Știrile Săptămânei.

De știut. Când trimiteți bani la gazetă nu uitați a scrie pe coupon numărul din partea stângă a adresei Tot așa și când ne scrieți ceva în legătură cu abonamentul.

O sută cincizeci de ingineri la Blaj. Azi, Duminecă, în 1 Iunie, cu trenul dela ora 4 după masă, sosesc la Blaj inginerii congresiști dela Cluj, cari vin anume să vadă vechea cetate de cultură românească. D-nii ingineri cari vin la Blaj sunt din toate colțurile României și au de gând să aducă închinarea lor pioasă la Piatra Libertății. Cu acest prilej d-nii ingineri congresiști vor face daruri pentru școlile noastre. Blajul le va face primire frumoasă.

Moștenitorul Italiei în România. În săptămâna trecută a sosit la Arad un automobil italian, care aducea domni mari. Nu știa nime cu adevărat cine călătorește în falnică mașină, dar poliția avea poruncă dela București, să aibă mare grijă de oaspeții italieni, să nu sufere vreo neplăcere în călătoria lor prin Banat și să le înleznească drumul în tot chipul. Tainicii oaspeți au dormit o noapte în Arad, înscriindu-se unul dintre ei la hotel sub numele de Conte Carol de Rossi. A doua zi au plecat mai departe spre București. Abia acum s'a aflat că între domnii din automobil, cel mai tânăr era fiul Regelui Victor Emanuel, adică moștenitorul Italiei.

O groaznică nenorocire s'a întâmplat Duminecă dimineața în gara Drăgășani de pe valea Oltului din Vechiul Regat, tocmai când soseau elevii din Blaj dela serbările de 10 Maiu din București. Trenul plecase deja din gară, când un biet de țaran se acățase de el. Cum, cum nu, poate chiar împins de cineva din tren, țaranul a căzut între vagoane, iară roțile au trecut peste coastele și pânțelele lui, așa că pe când s'a oprit trenul numai era între șine decât o grămadă de carne, de sânge și de mațe. Bietul om s'a grăbit să nu scape trenul și-n loc să sosească unde avea de gând să plece, a sosit pe neașteptate în lumea cealaltă.

O femeie ministru. Cel dintâi ministru femeie este dna Nina Bany, care este ministrul instrucțiunii publice în Danemarca.

Călușerii de pe Târnava la București. La marile serbări pe cari le aranjază „Asociațiunea“ la București în zilele dela 1—5 Iunie, vor fi în program și jocuri naționale din Ardeal. În acest scop „Asociațiunea“ duce o mulțime de flăcăi și fete din tot Ardealul, cari să arete acolo jocurile și porturile noastre frumoase. Între dansurile sătești locul de frunte îl au „Călușerul“ și „Bătuta“. Ca să le joace cum trebuie, a fost aleasă o trupă de feciori din *Lașlăul român* din Târnava mică, cari au mai jucat odată în fața M. S. Regelui la Cluj, în 1919. Iată numele călușerilor de pe Târnava: *Ilie Vințilă*, vătav, Constantin Gloabă, Vasile Chirilă, Ioan Jors, Ioan Gândilă, Octavian Oprean și Ioan Pepelea.

Flăcăii din toate satele noastre ar trebui, să nu părăsească dansurile naționale, căci, iată sunt prilejuri, când pot avea mare cinste cu jocurile străbune. Și nu-i lucru de toate zilele să poți juca în fața Regelui!

Trei milioane pentru studenți. Aceasta este suma pe care a adunat-o ziarul „Universul“ în 6 luni pentru ajutoarea studenților săraci. Și se plânge „Universul“, că bogătașii au dat foarte puțin, mai mult au dat, ca de regulă, oamenii săraci.

Ce să zicem noi, cari tot adunăm pentru școlile din Blaj și nu cu mult am întrecut suma „Universului“!

Furtuni și apo mari. In săptămâna trecută în multe părți din Ardeal au fost ploii mari, ici-colo ruperi de nori, cari au umflat râurile și au făcut pagube însemnate în sâmbătă și în drumurile de fier. Chiar și la noi în Blaj au fost de curând două ploii mari, cea dintâi amestecată cu gheață. Spre Secaș gheața a făcut și pagube. Prin *Sălagiu*, între *Zălau* și *Șimleul-Silvaniei* apele au stricat calea trenului, intrerupând circulația. Tot așa spun și-riile că s'a întâmplat pe la *Careii mari*.

Puvoaie mari au fost și în Munții apuseni stricând linia ferată lângă *Sălcia*; bolovani uriași au acoperit șinele încât au oprit trenurile pe mai multe zile. La locul cu năprasna călătorii au mers pe jos până la trenul care aștepta în partea cealaltă.

Hârtii de câte-o mie, false. In părțile Huiedinului nește ticăloși de pun-gași cutrierau satele cumpărând dela oameni vite și plăteau tot cu hârtii de câte-o mie de lei. Hârțiile erau nouă, nouțe și borfașii de »negustori« aveau pachete întregi. S'a aflat acum că bieții vânzători au fost trași pe sfoară în chipul cel mai neomenesc, căi hârțiile erau toate false. Urmăriți de poliție, înșelătorii și-au pierdut urma, dar pot să-și încerce norocul în alte părți, de aceea sătenii să fie cu ochii în patru și să nu se lase la târg cu »negustori« necunoscuți. Altfel ușor o pot păți ca țărani de pe la Huiedin.

Mulțumită publică

Tuturor rudeniilor, prietinelor și cunoscuților cari, ne-au condolat din prilegiul treceri din viață a scumpei noastre *Lucreția Domșa n. Bunea* le exprimăm pe calea aceasta sentimentele de mulțumită.

Familia îndurerată.

Cine dorește marfă bună, să cerceze cu încredere depozitul de piele a lui **IOAN BLAGA** din Blaj, unde se află tot felul de talpă și piele pentru încălțăminte și opinci, marfă indigenă și străină, accesorii pentru pantofari. **Prețuri scăzute! — Marfă bună!**

Poșta gazetei.

D-lui Al. L. Costa, Beiuș. Poștia nu o putem publica. — Moldovan Alex. Orăștia primit 122 Lei. — Valer Pop, Feiurd, achitat până la 30. VI—24. — Câmpean I. a Copiilor, achitat până la 30. X 24. — N. Tilincă, Abrud, am primit 64 Lei.

D-lui Ștefan Gizmaș — Târgu-Murăș. Nu primiți regulat gazeta că poate nu e bună adresa. Odată ne-ați scris că sunteți la primăria orașului, altădată la imprimăria orașului, iar acumă că sunteți pompier activ al orașului. Vă rugăm să ne dați adresa exactă. Altfel este primăria și altceva este imprimăria.

Redactor responsabil **IULIU MAIOR.**

La cafea

ce trebuie?... »FRANCK«. — ... Dece tocmai »FRANCK«? — ... Pentru că »FRANCK-ul« nu e cicoare obicinuită, ci o specialitate, cunoscută de 100 de ani, prețuit și preferat în toate părțile lumii, în urma gustului excepțional de bun, curat și puternic și a sporniciei lui mari, care dă posibilitatea de a prepara dintr'o jumătate cantitate ca dintr'un alt adaus la cafea, o cafea gustoasă și substanțială. — De aceea gospodina practică nu cumpără decât »VERITABILUL FRANCK« cu marca de fabrică »MORISCA DE CAFEA« și observă cuprinsul firmei »HEINRICH FRANCK SÖHNE«.

Un băiat

din casă bună se primește ca ucenic la depozitul de piele **IOAN BLAGA** în **BLAJ**.

Vor fi preferați cei cu clase de liceu.

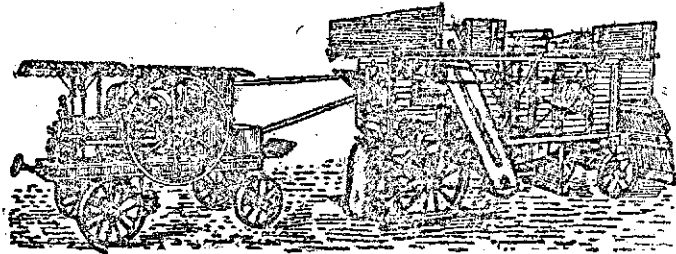
In biroul fabricii de spirt a d-lui **IACOB MENDEL** se caută **cancelistă**, care posedă în scriși și cetit limba română și maghiară

2-2 (4)

Binevoitorii și sprijinatorii gazetei noastre plătesc abonament 100 lei pe an

Una garnitură de trierat cu Locomobil de vapori 6 cai, sau motor de benzină 12 cai, cu Batoză de 1200^m.

Una garnitură de trierat cu Locomobil 6 cai, sau motor de benzină 12 cai, cu batoză 900^m.

Una garnitură de trierat cu Locomobil 3 cai, Batoză 800^m.

Reparate, în stare bună de funcțiune, se află de vânzare la fabrica de mașini

EUGEN NICOLA

BLAJ

unde să pot comanda și tot felul de mașini economice.

(52) 1-3

Separatori de lapte

fabricațiune de prima calitate, pentru 40—600 litri producțiune pe oră; de acționat cu mâna sau cu forță motrică mecanică,

Putinee de unt orice execu-tare **Malaxoare de unt, Lactodensimetre și câni pentru transportul laptelui**

furnisăm prompt din depozit!

Oferte și prospecte gratuite!

DEPARTAMENTUL MAȘINELOR

al Reun. Agr. S. A.

Centrala: **SIBIU**, str. Sărei 22.

Sucursale: **TÂRGU-MUREȘ**, Piața Mihaiu Viteazul. **SIGHIȘOARA**, Str. Baier No. 47. **MEDIAS**, Piața Cazar-meii No. 15.

5-5 (39)